

ВІДГУК

офіційного опонента

доктора наук з фізичного виховання та спорту, професора Москаленко Н.В. на дисертаційну роботу Пасічник Вікторії Михайлівни за темою: «Теоретико-методичні основи ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення

Актуальність обраної теми. Інтенсифікація сучасного життя, розвиток і впровадження нових сучасних технологій навчання зумовлюють необхідність оновлення змісту освіти в різних навчальних закладах. Особливої уваги привертає дошкільний вік – період коли відбуваються найбільш інтенсивний процес зростання і розвитку організму та формування особистості дитини. Тому оновлення змісту дошкільної освіти стає вкрай актуальною проблемою.

Треба відзначити про необхідність кардинальної перебудови процесу фізичного виховання, впровадження сучасних інноваційних технологій, використання різноманітних засобів фізичного виховання для гармонійного розвитку дитини. Особливе місце в системі фізичного виховання дітей дошкільного віку займає ігрова діяльність, яка впливає на емоційний, соціальний, фізичний, інтелектуальний та вольовий розвиток дитини. Вчені відмічають на існування протиріччя між потребою дитини у руховій діяльності та можливістю її реалізації.

Вищезазначене вимагає принципово нових методичних підходів до формування здібностей дітей дошкільного віку і потребою в ігровій діяльності, застосування широкого арсеналу засобів ігрової діяльності для формування фізичного, соціального, психічного та емоційного розвитку дитини.

Станом на сьогодні існує недостатня розробленість науково обґрунтованих методичних підходів до змісту ігрової діяльності різними видами рухової активності дошкільників.

Такий стан речей свідчить про актуальність, своєчасність, теоретичні і практичну значущість проблематики дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до наукової теми НДР кафедри теорії і методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури на 2017– 2020 рр. «Теоретико-методичні аспекти оптимізації рухової активності різних груп населення» (протокол № 4 від 17.11.2016) та теми НДР кафедри теорії і методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського на 2021–2024 рр. «Теоретико-методичні основи формування освітніх компетентностей, рухової активності та фізичної підготовленості різних груп населення в умовах нових соціальних викликів» (протокол № 11 від 27.01.2021). Роль авторки, як співвиконавиці, полягає в розробці концепції ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна, повнота їх викладу в опублікованих працях. Обґрунтованість та достовірність результатів дослідження обумовлені сукупністю методологічних і теоретичних позицій дослідження; теоретико-методологічною обґрунтованістю концепції дослідження; аналізом сучасних підходів до вирішення проблеми; організацією експериментальної роботи з використанням комплексу методів дослідження, адекватних об'єкту і предмету, меті і завданням дисертаційного дослідження, практичною апробацією; статистичною обробкою отриманих результатів та позитивним ефектом від втілення.

У процесі виконання дисертаційного дослідження автором використано такі групи наукових методів дослідження: *теоретичні*: аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури та інформаційних ресурсів Інтернет, порівняння, індукція і дедукція, абстрагування, систематизація наукової інформації з питань організації процесу фізичного виховання дітей дошкільного віку та досвіду використання ігрової діяльності в освітньому процесі ЗДО;

емпіричні: аналізування документальних матеріалів, нормативно-правової бази, програмно-методичної документації; педагогічне спостереження; педагогічний експеримент; педагогічне тестування; соціологічні методи (опитування); медико-біологічні методи; *статистичні*: методи математичної статистики.

Достовірність результатів підтверджено достатньою кількістю учасників дослідження. У констатувальному експерименті взяли участь 1672 дитини, серед яких 550 дітей 3–4 років (278 хлопчиків та 272 дівчаток); 576 дітей 4–5 років (291 хлопчиків та 285 дівчаток) та 546 дітей 5–6 років (275 хлопчиків та 271 дівчаток). Дослідження проведено на базі ЗДО № 51, ЗДО № 165, ЗДО № 187, ЗДО №38, ЗДО «Барвінок», ЗДО «Веселка» м. Львова та ЗДО № 156 м. Винники, Львівської області, ЗДО № 1, ЗДО № 2, ЗДО № 3 м. Жовква, Львівської області, Грядівського ЗДО Львівської області, Жовківського району, селище Гряда, Куликівського ЗДО Львівської області Жовківського району, смт. Куликів.

У формувальному експерименті взяли участь 176 дітей 3–6 років – три контрольних і три експериментальних групи, до яких входили 57 дітей віком 3–4 років (29 дівчаток та 28 хлопчиків), 59 дітей віком 4–5 років (30 дівчаток і 29 хлопчиків), 60 дітей віком 5–6 років (25 дівчаток та 35 хлопчиків).

Повнота викладу результатів дослідження в наукових публікаціях, які зараховані за темою докторської дисертації. Наукові результати висвітлено у 50 наукових публікаціях: серед яких – 35 містять основні наукові результати дисертації (4 публікації у закордонних періодичних виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science, та 31 стаття – у фахових наукових виданнях України), 9 – засвідчують апробацію матеріалів дисертації, 6 – додатково відображають наукові результати дисертаційного дослідження.

Особистий внесок здобувача в опублікованих зі співавторами наукових працях. В опублікованих із співавторами наукових працях авторові належать обґрунтування науково-прикладної проблеми, методологічного апарату дослідження, проведення аналізу, узагальнення й інтерпретація

отриманих результатів та формулювання висновків. Внесок співавторів окреслений участю в організації досліджень окремих наукових напрямів, допомогою в обробці матеріалів дослідження, їхньому частковому обговоренні та участю в дискусіях і круглих столах, оформленні публікацій.

Кандидатську дисертацію на тему «Удосконалення фізичних і розумових здібностей у фізичному вихованні дітей старшого дошкільного віку з використанням інтегрально-розвивальних м'ячів» захищено в 2014 році. Матеріали кандидатської дисертації в тексті докторської не використано.

Апробація результатів дисертації. Основні положення і результати дослідження оприлюднено на: I Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції з міжнародною участю «Баскетбол: історія, сучасність, перспективи» (Дніпро, 2016); Міжнародній науковій конференції «Молода спортивна наука України» (Львів, 2015, 2018); Міжнародній науково-практичній конференції «Основні напрямки розвитку фізичної культури, спорту та фізичної реабілітації» (Дніпро, 2015, 2017); Міжнародній науково-практичній конференції «Фізична культура і спорт: досвід та перспективи» (Чернівці, 2017); XVII Міжнародній науково-практичній конференції «Фізична культура, спорт та здоров'я: стан, проблеми та перспективи» (Харків, 2017); IV Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми розвитку фізичного виховання, спорту і туризму в сучасному суспільстві» (Івано-Франківськ, 2017); IX Міжнародній науково-практичній конференції «Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи» (Дрогобич, 2017); XIV Міжнародному науковому конгресі «Олімпійський спорт і спорт для всіх» (Київ, 2018); VI Міжнародній конференції з науки, культури і спорту (Львів, 2018); 4th International Conference of the Universitaria Consortium «Impact of sport science and physical education in contemporary society» (Ясси, Румунія, 2018); IV Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми, досягнення та перспективи розвитку медико-біологічних і спортивних наук» (Миколаїв, 2019); Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Оздоровчо-рекреаційна рухова активність у сучасному суспільстві» (Чернівці, 2020); Міжнародній

науково-практичній конференції «Сучасні проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання, спорту і туризму» (Переяслав, 2021); III Міжнародному науково-спортивному конгресі студентів та молодих вчених «Актуальні питання фізичної культури, спорту та ерготерапії» (Чернівці, 2022); XXII Міжнародної науково-практичної конференції «Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи» (Харків, 2022).

Вищезазначене свідчить, що результати докторського дисертаційного дослідження В.М. Пасічник у наукових публікаціях викладено повно та належним чином апробовано.

Наукова новизна, загальнонаціональне або світове значення дослідження полягає у тому, що **вперше**:

– уперше обґрунтовано й розроблено концепцію ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання. Визначено змістове наповнення методологічного блоку, що ієрархічно представлений закономірностями, функціями, принципами, метою, завданнями, методами та засобами на основі ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку; суб'єктного блоку, що пов'язаний з виконуваними функціями окремими групами осіб («мотиватори», «каталізатори», «реалізатори») та реалізаційного блоку, що представлений окремими програмами занять й несе основне навантаження пов'язане з реалізацією мети та завдань концепції в межах фізичного виховання дітей дошкільного віку;

• уперше на методологічному рівні розкрито специфіку ігрової діяльності в фізичному вихованні дітей дошкільного віку, що визначається сукупністю функцій: компетентності, взаємозалежності, результативності, щільності та принципів: оздоровчої та гармонійної спрямованості розвитку дитини, урахування досвіду, індивідуальності та колективності, соціальної відповідності, демократизації освітньо-виховного процесу, відображення і перетворення, емоційної комфортності, ефективності та результативності;

– уперше укладено класифікацію засобів ігрової діяльності в фізичному вихованні дітей дошкільного віку, що враховує загальну сукупність науково та

методично обґрунтованих підходів до застосування ігрових засобів та методів у освітньо-виховному процесі закладів дошкільної освіти;

– уперше визначено комплекс чинників диференціації структури та змісту засобів ігрової діяльності для реалізації в фізичному вихованні дітей дошкільного віку. Необхідними для урахування є індивідуальні характеристики контингенту; спрямованість змісту на вирішення оздоровчих, виховних, освітніх, розвивальних та корегувальних завдань освітньо-виховного процесу ЗДО; специфіка засобів; умови проведення; характер та форми організації;

– удосконалено відомості щодо поділу контингенту дітей дошкільного віку на підгрупи за показниками рівня захворюваності, фізичного розвитку, діяльності кардіореспіраторної системи, фізичної підготовленості, психомоторики, психоемоційного розвитку, особливостей поведінкових реакцій та індивідуально-типологічних особливостей;

– удосконалено наукові дані, пов'язані з порівняльною характеристикою комплексу показників морфофункціонального стану, психомоторики, аналізом психічного та соціально-емоційного розвитку дітей дошкільного віку з відхиленнями у психофізичному розвитку;

– набули подальшого розвитку дані щодо функціонування системи організації фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах дошкільної освіти та теоретичного підґрунтя ігрової діяльності в процесі фізичного виховання дітей дошкільного віку;

– набули подальшого розвитку відомості щодо сприятливого впливу засобів ігрової діяльності на гармонійний розвиток дітей дошкільного віку, сприяння їх адаптації до зовнішніх умов середовища.

Практична значущість дисертаційної роботи В.М. Пасічник полягає у використанні теоретичних та методичних положень ігрової діяльності в системі роботи закладів дошкільної освіти, які сприятимуть підвищенню ефективності системи фізичного виховання дітей дошкільного віку; у процесі підготовки здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 017 «Фізична

культура і спорт» та 014 «Середня освіта (фізична культура)» у профільних закладах вищої освіти. Результати роботи впроваджено в освітній процес Запорізького національного університету, Херсонського державного університету, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, Волинського національного університету імені Лесі Українки, Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, Хмельницького національного університету та в освітній процес закладів дошкільної освіти №51 і №165 м. Львова, що підтверджено відповідними актами та довідками.

Відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Аналіз докторської дисертації В.М. Пасічник дозволяє констатувати, що робота є незалежною, а виявлені запозичення є законними і не є плагіатом. Рівень подібності не перевищує допустимої межі рукопису. Це підтверджено відповідним Протоколом аналізу звіту подібності від 22.05.2023р., який був згенерований Системою StrikePlagiarism.com (дата перевірки 20.05.2023).

Оцінка змісту дисертації, її завдання в цілому та ідентичності змісту реферату і основних положень дисертації. Дисертація складається з анотації, вступу, семи розділів, висновків, посилань, додатків. Обсяг основного тексту дисертації становить 458 сторінок. Список посилань містить 651 найменування, з яких 75 – латиницею. Роботу ілюстровано 37 таблицями та 59 рисунками.

У вступі обґрунтовано вибір теми дослідження, сформульовано структурні компоненти – мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, наведено позиції наукової новизни одержаних результатів, представлено практичну значущість.

У розділі 1 «Теоретичне підґрунтя ігрової діяльності в процесі фізичного виховання дітей дошкільного віку» авторкою представлено сутність ігрової діяльності у формуванні гармонійної особистості дитини дошкільного віку. Особлива увага приділена сучасному стану організації

ігрової діяльності в процесі фізичного виховання дітей дошкільного віку. Однак, визначено, що систематичний підхід до застосування засобів, форм та методів ігрової діяльності у минулих дослідженнях розкрито недостатньо.

Значний інтерес представляють науково-теоретичні підходи до класифікації засобів ігрової діяльності, які зроблені науковцями. Авторка зазначає, що здебільшого підходи до класифікації між собою неузгоджені, іноді мають певні суперечності, що свідчить про необхідність вирішення даної наукової проблеми.

Проведений аналіз науково методичної літератури дозволив визначити шляхи вирішення наукової проблеми щодо розробки концепції ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання.

У розділі 2 «Методи та організація дослідження» представлено методологію дослідження, розкрито та викладено основні напрями застосування теоретичних й емпіричних методів дослідження, подано відомості про контингент обстежених та етапи дослідження. Під час виконання дисертаційного дослідження використано такі методи дослідження: теоретичний аналіз й узагальнення даних науково-методичної літератури, загальнонаукові методи; педагогічні методи (педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, педагогічне тестування); соціологічні методи; антропометричні; медико-біологічні; психодіагностичні; метод вкопіювання із медичних карт; методи математичної статистики.

У розділі 3 «Вікові особливості фізичного, психоемоційного, соціального розвитку та фізичної підготовленості дітей дошкільного віку як критеріїв ефективності процесу фізичного виховання» наведено дані особливостей розвитку дітей дошкільного віку, які дають можливість наукового обґрунтування інноваційних підходів до ігрової діяльності з фізичного виховання.

Достатньо повно розглянуто питання структури захворюваності, поведінкові та індивідуально-типологічні характеристики дітей дошкільного віку.

Вивчення фізичного стану дітей дошкільного віку дало змогу узагальнити значний арсенал показників психомоторики, психічного та соціально-емоційного розвитку здорових дітей та дітей з відхиленнями у психофізичному розвитку.

Результати досліджень є підставою для оновлення змісту ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

У розділі 4 «Класифікація засобів ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання» на підставі широкого вивчення наукових та методичних даних обґрунтовано класифікацію, до якої включено достатньо широкий арсенал засобів ігрової діяльності для дітей дошкільного віку, що зазначено фахівцями в наукових працях. Авторка зазначає, що класифікаційними чинниками визначено особливості контингенту, специфіку структури та змісту, умови проведення, основи характеру організації, форми організації, цільову спрямованість засобів ігрової діяльності.

У розділі 5 «Концепція ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання» представлено зміст концепції ігрової діяльності дітей дошкільного віку, яка створена на основі застосування інтегрованого та інклюзивного навчання в освітньому процесі з фізичного виховання дітей дошкільного віку. Концепція включає три блоки: методологічний, суб'єктивний та реалізаційний.

У межах методологічного блоку визначено закономірності, функції та принципи ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. Їм підпорядковано мету та завдання й методи та засоби. Своєю чергою зміст та спрямованість засобів уособлені у відповідній класифікації.

Суб'єктивний блок представлений «стейкхолдерами» – усіма зацікавленими учасниками та містить умовний розподіл на «мотиваторів» (адміністрація, батьки), «каталізаторів» (медичний персонал, психолог) та «реалізаторів» (інструктор фізичної культури, вихователь).

Реалізаційний блок представлено безпосередніми заходами по досягненню мети концепції на основі укладання окремих програм занять. Вони

побудовані з урахуванням алгоритму та послідовно відображають мету, завдання, методи, засоби, умови та контроль.

Елементом, що впливає на інші компоненти структури концепції ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку є індивідуальні особливості контингенту, що визначають спрямованість змісту концепції. Підсумковим елементом визначено результат на узагальненому рівні (відповідність меті та завданням концепції ігрової діяльності у фізичному вихованні ЗДО), підсистемному рівні (відповідність меті та завдань визначених у методологічному блоці) та частковому рівні (відповідність меті та завданням окремої програми занять).

У розділі 6 «Верифікація теоретичних та методичних положень концепції ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання» представлені результати ефективності програми фізкультурно-оздоровчих занять для дітей 3-4 років з використанням народних ігор, для дітей 4-5 років – інноваційних ігор, для дітей 5-6 років – засобів корфболу.

У результаті педагогічного експерименту спостерігалось покращення співвідношення кількості дітей 3-4 років за рівнем психомоторики. Також достовірно покращилися показники психічного розвитку дітей експериментальної групи за усіма компонентами та досягнуто збільшення кількості дітей із позитивним емоційним станом. Загальний емоційний клімат в експериментальній групі наприкінці дослідження відповідав високому ступеню сприятливості.

Перевірка ефективності програми фізкультурно-оздоровчих занять із застосуванням засобів інноваційних ігор у фізичному вихованні дітей 4-5 років показала приріст в розвитку дрібної моторики, координаційних та швидкісних якостей у дівчаток експериментальної групи, позитивні зміни в розвитку вибухової сили, швидкості поодинокого руху, координації рухів та швидкої сили. У хлопчиків експериментальної групи відбувся максимальний приріст у показниках розвитку швидкості, дрібної моторики, координаційних якостей. Достовірні зміни в експериментальних групах визначено за показниками

наочно-дійового мислення; образно-логічного мислення; вербального мислення та показника розвитку мовлення.

Використання засобів корфболу у фізичному вихованні дітей 5-6 років передбачало сприяння зміцненню фізичного здоров'я, підвищенню рівня фізичної підготовленості, покращенню функціонального стану, розвитку соціальної компетентності.

Використання спортивних ігор як засобу та форми організації фізичного виховання сприяло формуванню всіх компонентів рухово-ігрового досвіду: діяльнісного (володіння способами ігрових дій), аксіологічного (усвідомлене ставлення до соціально-моральних норм поведінки та цінностей, усвідомлення особистісної готовності до ігрової діяльності), когнітивного (знання соціально-моральних норм поведінки, змісту ігрових способів взаємодії у спортивних іграх) та комунікативного (передача інформації у процесі спортивно-ігрової взаємодії).

У розділі 7 «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» автором подано підсумки дисертаційного дослідження, охарактеризовано та узагальнено результати дисертаційної роботи, окреслено їх теоретичну і практичну значущість, висвітлено дискусійні питання, порівняно наукові дані, які отримав автор, із наявними в наукових і методичних джерелах.

Доповнено дані щодо показників рівня захворюваності, фізичного розвитку, кардіореспіраторної системи, фізичної підготовленості, психомоторики, психоемоційного розвитку, особливостей поведінкових реакцій та індивідуально-типологічних особливостей; порівняльної характеристики комплексу показників морфофункціонального стану, психомоторики, аналізом психічного та соціально-емоційного розвитку дітей дошкільного віку з відхиленнями у психофізичному розвитку.

Набули подальшого розвитку дані щодо функціонування системи організації фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах дошкільної освіти та теоретичного підґрунтя ігрової діяльності у процесі фізичного виховання дітей дошкільного віку; сприятливого впливу засобів ігрової діяльності на

гармонійний розвиток дітей дошкільного віку, сприяння їх адаптації до зовнішніх умов середовища.

До спектра абсолютно нових наукових даних, що складають базис наукової новизни дисертації, а також є результатом виконання системного аналізу та застосування практичного досвіду з проблеми дослідження, належать: розробка концепції ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання; розкриття на методологічному рівні специфіки ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку; укладання класифікації засобів ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку, що враховує загальну сукупність науково та методично обґрунтованих підходів до застосування ігрових засобів та методів у освітньо-виховному процесі закладів дошкільної освіти; визначення комплексу чинників диференціації структури та змісту засобів ігрової діяльності для реалізації у фізичному вихованні дітей дошкільного віку з урахуванням індивідуальних характеристик контингенту.

Висновки структурно повністю відповідають завданням дослідження та змісту основного тексту роботи, є логічними, доречними, їх об'єктивність не викликає сумніву. Робота також містить **додатки**, які доповнюють цілісність дисертаційного дослідження.

Загалом дисертаційна робота Пасічник Вікторії Михайлівни за темою: **«Теоретико-методичні основи ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання»** написана українською мовою із дотриманням наукового стилю, що відзначається адекватним застосуванням термінологічного апарату. Робота є цілісною і характеризується тематичною повнотою та розкриттям головної наукової ідеї авторки. Надалі у роботі наукові та практичні положення логічні та достатньо обґрунтовані. Викладені ідеї та розробки, що належать співавторам чи іншим авторам, та критичний аналіз наукових поглядів інших авторів мають посилання на джерела.

Реферат відповідає змісту дисертації і розкриває основні положення дисертації.

Зауваження та дискусійні питання стосовно положень докторської дисертації:

1. На наш погляд, у практичному значенні роботи необхідно було б конкретизувати теоретичні та методичні положення ігрової діяльності, які було впроваджено в практичну діяльність ЗВО та закладів дошкільної освіти.

2. Для оцінки рухових здібностей дітей була обрана методика М.М. Єфименка, яка не включає в себе критеріїв оцінювання, тому виникає питання: «Яким чином відбувався розподіл дітей за рівнями фізичної підготовленості?»

3. На стор. 98 авторка зазначає, що для тестування рухових здібностей дітей були використані тести М.М. Єфименка та тести, рекомендовані в системі дошкільного фізичного виховання у виконанні авторської інтерпретації. Що означає термін «авторська інтерпретація»?

4. Авторка в дисертації пропонує свою послідовність використання тестів за методикою М.М. Єфименка, тому виникає питання: «Що було підставою для запропонованого підходу?»

5. У підрозділі 3.2 «Показники фізичного розвитку дітей дошкільного віку м. Львова та Львівської області» аналіз показників фізичного розвитку необхідно було б здійснювати у порівнянні з нормативними показниками.

6. В таблицях 3.11, 3.12, 3.14, 3.15 вказана загальна кількість дітей з відхиленням у психофізичному розвитку, але необхідно було вказати їх кількість у відповідності до групи з різними порушеннями. Однак, кількість дітей в групах є недостатньою для отримання інформативних даних.

7. З якою метою були залучені до експерименту діти з відхиленням у психофізичному розвитку в констатувальному експерименті, якщо у формульовальному вони не брали участь?

8. В розділі 4 «Класифікація засобів ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання» авторка багато уваги приділяє опису форм і засобів ігрової діяльності, які вже представлені в роботах науковців. На наш погляд, увагу необхідно було б зосередити на інноваційних підходах до

реалізації засобів ігрової діяльності, запропонованих для впровадження у формульовальному експерименті.

9. У підрозділі 6.3 «Ефективність програми фізкультурно-оздоровчих занять із використанням засобів корфболу в процесі фізичного виховання дітей 5-6 років» необхідно було б виділити значення використання засобів спортивних ігор для підготовки дітей 5-6 річного віку до навчання в школі.

Перераховані недоліки і зауваження, переважним чином, мають дискусійний характер, суттєво не впливають на науковий і методологічний рівень дослідження, не знижують його загальної позитивної оцінки і спрямовані на подальше вдосконалення наукових здібностей її автора.

Висновок. Дисертаційна робота Пасічник Вікторії Михайлівни на тему, «Теоретико-методичні основи ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання» є завершеним самостійним дослідженням, має наукову новизну стосовно вирішення актуальної науково-прикладної проблеми – розробки концепції ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання. Дисертаційна робота відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами) і «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197 (п. 7, 9), а її автор Пасічник Вікторія Михайлівна заслуговує присудження наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення».

Офіційний опонент:

доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, проректор з наукової діяльності Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту Міністерства освіти і науки України

Наталія МОСКАЛЕНКО

Ліриче Москаленко
наталієвська виступає за
Денис Н Даченков